# FITXA IDENTIFICATIVA

## Dades de l'Assignatura

| | |
|---|---|
| **Codi** | 43109 |
| **Nom** | Geoarqueologia |
| **Cicle** | Màster |
| **Crèdits ECTS** | 2.0 |
| **Curs acadèmic** | 2021 - 2022 |

## Titulació/titulacions

| Titulació | Centre | Curs | Període |
|---|---|---|---|
| 2143 - M.U. en Arqueologia 12-V.2 | Facultat de Geografia i Història | 1 | Primer quadrimestre |

## Matèries

| Titulació | Matèria | Caràcter |
|---|---|---|
| 2143 - M.U. en Arqueologia 12-V.2 | 1 - Teoria i pràctica de l'arqueologia | Obligatòria |

## Coordinació

| Nom | Departament |
|---|---|
| CARMONA GONZALEZ, MARIA PILAR ASCENS | 195 - Geografia |

# RESUM

La matèria té com a objectiu formar l'alumnat en les tècniques del treball de camp (prospecció i excavació), així com en els procediments per a la gestió de la informació generada. Tot això imprescindible per a l'exercici de la pràctica arqueològica. Paral · lelament, s'introduirà l'alumnat en el coneixement dels principis bàsics de la geomorfologia, la sedimentologia i l'estratigrafia necessaris per entendre i avaluar la formació del registre arqueològic

En aquesta matèria és important veure en directe la problemàtica que presenten els jaciments arqueològics i els dipòsits estratigràfics d'interès. Per això s'han programat dos tallers de caràcter eminentment pràctic, treball de laboratori i eixides al camp.

La matèria s'estructura en quatre assignatures diferenciades de contingut teòric i / o pràctic. Cadascuna d'elles serà impartida per professorat especialista.

## CONEIXEMENTS PREVIS

### Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

### Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs excepte els establerts per accedir al Màster.

## COMPETÈNCIES

### 2143 - M.U. en Arqueologia 12-V.2

- Capacitat per delimitar les característiques d´un jaciment arqueològic i el seu interès.
- Capacitat d´utilitzar les eines informàtiques, cartogràfiques i estadístiques adequades per a l´activitat arqueològica professional o investigadora.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d?estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d?integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d?una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l?aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d?aprenentatge que els permeten continuar estudiant d?una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços d'accedir a la informació necessària (bases de dades, articles científics, etc.) i tenir prou criteri per a la seua interpretació i utilització.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Integrar-se en el treball arqueològic en equip, considerant la diversitat de camps d'actuació i la formació que implica la labor de camp o la investigació arqueològica.
- Valorar les estratègies d'exercici de l'activitat de camp i de gestió, o d'investigació en Arqueologia. Tenint en compte que qualsevol activitat de camp, de gestió o d'investigació en Arqueologia requerix una adequada comprensió dels objectius, temps, mitjans i recursos disponibles, així com una planificació adequada de les metodologies i accions a dur a terme en relació amb els mateixos.
- Conéixer i utilitzar les ferramentes d'informació d'altres àrees de coneixement (Geoarqueología, Cartografia, Topografia, Estadística i Arqueometria) , recorrent adequadament a elles en relació amb les necessitats que plantege el treball en Arqueologia.
- Adquirir i assumir els principis de l'ètica professional o investigadora en relació amb l'Arqueologia de cara a la seua futura labor professional i respectar la legislació en matèria de Patrimoni arqueològic.

- Analitzar i sintetitzar informació de manera crítica.Trabajar de forma autònoma, resolent problemes i prenent decisions.

## RESULTATS DE L'APRENENTATGE

El domini de la matèria suposa, no només la adquisició d'uns coneixements bàsics sobre les assignatures que la composen, sinó també el desenvolupament d'una sèrie d'habilitats, mètodes i formes de raonament i competències que inicien l'alumnat en la especificitat de la "Teoria i Pràctica de l'Arqueologia "necessàries per a l'exercici professional de gestió i investigació.

Entre aquestes competències destaquen:
• Lectura comprensiva de la bibliografia bàsica de referència.
• Fer servir correctament la terminologia i el vocabulari.
• Manejar planimetries adequades en paper i en xarxa.
• Presa de dades al camp mitjançant les tecnologies adequades (GPS, Nivell òptic, Estació Total).
• Gestió de la informació (CAD, SIG).
• Elaborar informes d'excavació i prospecció de manera organitzada.

En concret, aquesta assignatura pretén que s'aconseguisca tenir nocions de geoarqueologia per poder Dissenyar, executar i presentar un projecte de prospecció arqueològica.

Elaborar una planimetria arqueològica a partir de dades extretes al camp.

## DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

### 1. Geoarqueologia

1. Aproximació geoarqueològica. Resolució espacial i temporal. Plistocè i Holocè. Canvis climàtics i del nivell del mar.
2. Ambients fluvials. Formes, processos i sediments.
3. Ambients litorals. Formes, processos i sediments.
4. El medi càrstic. Formes, processos i sediments.
5. Nocions bàsiques d'ambients de vessants. Sediments.
6. La formació del registre sedimentari. Nocions bàsiques d'estratigrafia

### 2. Sortida de camp

1. Maneig de mapes bàsics topogràfics, cartografia temàtica (geomorfològica i geològica) i fotografia aèria.
2. Anàlisi del context físic d'un jaciment.
3.Anàlisi d'un registre sedimentari. Estratigrafia.
4. Canvi ambiental i registre geoarqueològic

## VOLUM DE TREBALL

| ACTIVITAT | Hores | % Presencial |
|---|---|---|
| Classes de teoria | 10,00 | 100 |
| Altres activitats | 2,00 | 100 |
| **TOTAL** | **12,00** | |

## METODOLOGIA DOCENT

A. Les classes

La matèria té dues parts amb una metodologia ben diferenciada: exposicions teòriques i classes pràctiques a l'aula ia l'exterior del recinte universitari.

Les classes s'imparteixen a raó de 2 hores presencials per setmana, en què s'impartiran coneixements teòrics excepte en el cas de les classes pràctiques (whorkshops) i eixides al camp que tindran un horari específic. El seu desenvolupament comptarà amb els mitjans audiovisuals a l'ús (presentacions i projecció d'arxius digitals). Aquestes classes seran de tipus magistral i pràctic.

Es proposarà que l'alumnat realitze lectures prèvies a l'exposició pel professorat d'un determinat tema. Les lectures seran generalment d'articles o d'algun capítol dels manuals.

Es realitzarà un seguiment de les lectures a través dels exercicis realitzats durant el temps de pràctiques i durant les classes teòriques.

Les classes pràctiques i sortides al camp tenen com a objectiu reforçar i aplicar a casos concrets els coneixements adquirits durant les classes teòriques.

B. Tutories:

Si el desenvolupament de la matèria ho requereix s'establiran tutories programades perquè l'alumnat puga plantejar problemes o preguntes sobre el desenvolupament de mateix al professorat responsable o dels mòduls respectius. En tot cas, els estudiants podran assistir a les tutories ordinàries, establertes en el calendari docent del professorat, per a tot tipus de consultes relacionades amb el contingut del temari o amb qualsevol altre assumpte relacionat amb la matèria o els seus mòduls.

C. Assistència a activitats complementàries: No estan programades prèviament. Però s'aconsellarà assistir a conferències, cursos i / o exposicions que tinguin relació amb la temàtica de l'assignatura.

## AVALUACIÓ

El plantejament metodològic abans assenyalat persegueix l'objectiu afavorir un contacte freqüent i continuat del professorat amb l'alumnat de manera que siga possible conèixer el progrés del seu aprenentatge i dur a terme una valoració d'aquest en diversos nivells i atenent a diversos aspectes. Així, l'avaluació de la matèria consistirà en una valoració continuada complementada amb dades objectives procedents dels treballs duts a terme per l'alumnat:

- Assistència al 80% mínim de les classes.

- Treballs de presentació obligatòria:

Els alumnes poden optar per una de dues modalitats:

1 una prova escrita en classe

2 un resum de lectures de diversos articles relacionats amb l'eixida de camp.

- Es valorarà la participació a classe, la forma de presentar els treballs i el contingut dels mateixos.

Assistència a conferències, seminaris i visites guiades: es pot programar un conjunt d'activitats fora de l'aula amb caràcter obligatori de
què l'alumnat hauran de donar compte mitjançant la seva assistència activa a les mateixes.

## REFERÈNCIES

### Bàsiques

- Butzer,K.(1989): Arqueología una ecología del hombre. Bellaterra. Barcelona
- Santonja, M., Pérez-González, A., Machado, M.J. (Eds.) (2005): Geoarqueología y patrimonio en la Península Ibérica y el entorno mediterráneo. Adema, Soria.
- Goldberg, P. Macphail, R.I. (2006): Practical and teoretical Geoarchaeology. Blackwell Science Ltd.Australia.
- Leveau, Ph., Trément, F., Walsh, K., Barker, G. (Eds.): (1999): Environmental Reconstruction in Mediterranean Landscape Archaeology. Oxbow Books, Oxford.
- Rapp, G. y Hill, Ch. (1998): Geoarchaeology. Yale University Press. London.
- Walsh, K. (2014) The Archaeology of Mediterranean Landscapes, Cambridge University Press, 367 pp.
-

# ADDENDA COVID-19

**Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern**

En el curs 2021/22 la docència es durà a terme de forma **presencial**, tal com queda especificat en les directrius aprovades per la Universitat de València. En qualsevol cas, y davant d'un eventual canvi de la situació sanitària, es seguiran les directrius de la Universitat en matèria sanitària. L'addenda Covid-19 mostra el protocol dissenyat per al curs 20-21 (modalitat semipresencial). Aquesta addenda sols s'activarà si la situació sanitària ho requereix previ acord del Consell de Govern.

MODALITAT DE DOCÈNCIA SEMIPRESENCIAL

**1. Continguts**

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

**2. Volum de treball i planificació temporal de la docència**

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original. Si ho permet l'aforament de les aules a partir de les normes sanitàries, les classes teòriques i pràctiques tindran una presencialitat del 100% (si no fora així, es reduiria la presencialitat). La planificació de la docència s'especificarà a principi de curs.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i activitats es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

**3. Metodologia docent**

Classes presencials teòric-pràctiques que es podran complementar amb diferents tipus de materials i activitats en l'Aula Virtual. Les tutories es faran de forma no presencial (a través del correu corporatiu de la UV) o de forma presencial prèvia cita concertada amb el professor.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i tutories es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

## 4. Avaluació

Es mantenen els criteris d'avaluació fixats a la guia docent.

Si en les dates marcades per a l'examen final presencial al calendari oficial les instal·lacions de la Universitat estigueren tancades, l'examen presencial serà substituït per una prova a realitzar online.

## 5. Referències bibliogràfiques

Es manté la bibliografia recomanada a la Guia Docent. En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible l'accés a la bibliografia recomanada, aquesta es substituirà per materials accessibles online.